

NAMMINERSORNERULLUTIK OQARTUSSAT

GRØNLANDS HJEMMESTYRE

Landstingets Årsberetning 2003

Landstingets Årsberetning 2003

Indhold

1. Forord ved Landstingets formand	4
2. Landstingets sammensætning	5
Landstingets medlemmer	5
Landstingsmedlemmer valgt i december 2002	6
Suppleanter i Landstinget i løbet af 2003	6
Fordelingstal fra det seneste Landstingsvalg	8
Landstingets Formandskab og udvalg	10
Landstingets Formandskab	10
De lovpligtige udvalg	10
De stående udvalg	10
Formandskabets og udvalgenes mødevirksomhed i 2003	11
Rejser i 2003	11
3. Landstingets samlinger i 2003	17
De ordinære samlinger i 2003	17
De ekstraordinære samlinger i 2003	17
4. Øvrige aktiviteter og projekter i 2003 og for det kommende år	18
Ungdomsparlament/Grundlovsdebatten	18
Kulturnat	19
Lovkvalitetsprojekt	19
Juridisk sprogprojekt	20
Arktisk Parlamentarikerkonference i Nuuk september 2004	20
5. Landstingets Bureau	21
Målsætninger for betjening af Landstinget	21
Organisationsplan	21
Funktioner og opgaver i Landstingets Bureau	21
6. Ansatte i Landstingets Bureau	24
7. Grønlands Hjemmestyres fortjenstmedalje "Nersornaat"	25
8. Økonomi	26
Bilag	
Bilag 1 – Uddeling af NERSORNAAT i guld i perioden 1989 - 2002.	27
Bilag 2 – Uddeling af NERSORNAAT i sølv i perioden 1989 - 2002.	27

1. Forord ved Landstingets formand

Landstingets Beretning for 2003 er den første af sin art. Der vil herefter hvert år, efter færdiggørelse af Landskassens Regnskaber, blive udarbejdet en beretning, der beskriver Landstingets aktiviteter i det foregående år.

Initiativet til udgivelse af en beretning for året, der gik, skal ses i lyset af Landstingets ønske om åbenhed og gennemskuelse i lovgivningsprocessen og det politiske samspil mellem Landstinget og Landsstyret.

Det er væsentligt for befolkningens engagement i vort lands demokratiske udvikling, at det er til at forstå, hvilken rolle Landstinget påtager sig som lovgivende forsamling. Derudover er Landstinget kontrollerende myndighed i forhold til Landsstyrets gennemførelse og administration af lovgivningen inden for rammerne af vort demokratiske system.

Inden for Grønlands Hjemmestyres overordnede rammer er Landstinget den lovgivende magt, og Landsstyret er den udøvende magt eller vort lands regering. Med en parallel til det der gælder i en erhvervsvirksomhed, er Landstinget vort lands bestyrelse, der bestemmer de overordnede retningslinier for, hvordan vort land skal drives i det daglige, og hvordan det skal udvikle sig fremover. Landsstyret kan da sammenlignes med direktionen i vort lands virksomhed, der skal sørge for at udføre bestyrelsens beslutninger og stille forslag til bestyrelsen om nye tiltag og initiativer, der kan fremme udviklingen inden for de rammer, Landstinget som bestyrelse har vedtaget.

Landstingsformand Jonathan Motzfeldt.

Det gælder for Landstinget på samme måde som for en virksomheds bestyrelse, at medlemmerne skal være indsigtfulde og velorienterede om alle de mange emner, der skal træffes beslutninger om. Det gælder med hensyn til fastlæggelsen af de overordnede politiske retningslinier for landets udvikling. Og det gælder for stillingtagen til Landsstyrets udspil til, hvordan den ønskede videre udvikling kan opnås gennem forslag til ny lovgivning.

Landstingets arbejde er organiseret på den måde, at det samlede Landsting afholder mindst to årlige møderækker til forberedelse og behandling af landets lovgivning. Det sker typisk under en forårssamling af 6-7 ugers varighed og en efterårssamling af 8-9 ugers varighed. Derudover arbejder Landstingets udvalg året igennem med anliggender inden for deres respektive fagområder. Landets borgere og interessegrupper kan til enhver tid henvende sig til udvalgene med henblik på at gøre politikerne opmærksomme på særlige forhold, der menes at fortjene politiske initiativer.

Til understøttelse af landstingsarbejdet året igennem råder Landstinget over en organisation, der leverer serviceydelser til Formandskabet, udvalgene og de enkelte Landstingsmedlemmer til forberedelse af lovgivningsarbejdet, gennemførelse af samlinger og udvalgenes løbende arbejde. Denne organisation benævnes Landstingets Bureau og består af en fast medarbejderstab på 29 ansatte.

Endvidere er der ved Landstingets Ombudsmand etableret en politisk uafhængig institution, der har til opgave at holde øje med de offentlige myndigheders efterlevelse af reglerne for sagsbehandling og betjening af borgerne. Ombudsmanden behandler klager fra borgerne og kan på eget initiativ foretage undersøgelse af områder inden for forvaltningen, der påkalder sig særlig opmærksomhed. Landstingets Ombudsmand udgiver hvert år en selvstændig beretning. I Landstingets beretning medtages derfor alene økonomiske nøgletal i forbindelse med institutionens drift.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Jonathan Motzfeldt'. The signature is written in a cursive, flowing style.

2. Landstingets sammensætning

Landstingets medlemmer

Landstinget, det grønlandske parlament, består af 31 folkevalgte medlemmer. Landstinget vælges for en fireårig periode, og der har siden indførelsen af Hjemmestyret i 1979 været afholdt valg otte gange, senest 3. december 2002.

Betingelserne for valgret er, at

- vælgeren har dansk indfødsret,
- er fyldt 18 år,
- ikke er umyndiggjort, samt
- har haft bopæl i Grønland mindst 6 måneder forud for valget.

Ved sidste valg var der 38.365 stemmeberettigede og af disse afgav 28.616 deres stemme.

Grønland har tidligere været inddelt i otte landstingskredse, men efter ændring af valgloven i 1998 udgør Grønland nu én valgkreds, og der skelnes ikke længere mellem kreds- og tillægsmandater.

En kandidat kan opstille for et parti, opstille i kandidatforbund med én eller flere kandidater eller opstille som enkeltkandidat. Ved sidste valg opstillede fem par-

tier - Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut, Demokraterne samt Arnat Partiat. Derudover opstillede kandidatforbundet "Attaviittut Kattusseqatigiit" samt et antal enkeltkandidater. På denne måde opstillede 214 kandidater.

Der er dog kun plads til 31 mandater i Landstinget. De afgivne stemmer skal således fordeles som mandater mellem de opstillede partier, kandidatforbund og enkeltkandidater efter en speciel beregningsmetode, naturligvis med udgangspunkt i antal opnåede stemmer. Denne specielle beregningsmetode gør, at en kandidat, der opstiller for et parti eller kandidatforbund, kan blive valgt ind med få personlige stemmer, hvorimod en enkeltkandidat med flere personlige stemmer ikke kan.

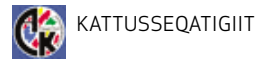
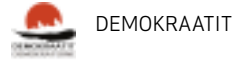
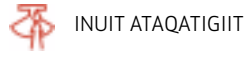
Efter valget i 2002 var Landstingets medlemmer fordelt på 4 partier og et kandidatforbund:

Siumut	10 mandater
Inuit Ataqatigiit	8 mandater
Atassut	7 mandater
Demokraterne	5 mandater
Kandidatforbundet	1 mandat

I løbet af 2003 valgte et Landstingsmedlem fra Atassut, Isak Davidsen, at skifte parti til Siumut.

2002-mi qinersinermi Inatsisartunut ilaasortangortut

Ole Dorph

Hans Enoksen

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen

Jørgen Wæver Johansen

Agathe Fontain

Ane Hansen

Kuupik Kleist

Aqqaluk Lynge

Josef Motzfeldt

Isak Davidsen

Otto Jeremiassen

Finn Karlsen

Augusta Salling

Jakob Sivertsen

Anthon Frederiksen

Kalistat Lund

Per Rosing-Petersen

Ole Thorleifsen

Kistat Isaksen

Ole Lynge

2003-ip ingerlanerani Inatsisartunut sinnisussaasimasut

Landstingsmedlemmer valgt i december 2002

SIUMUT

INUIT ATAQATIGIIT

ATASSUT

DEMOKRATERNE

KANDIDATFORBUNDET

Enos Lyberth

Jonathan Motzfeldt

Jens Napaattoq

Simon Olsen

Mikael Petersen

Asii Chemnitz Narup

Johan Lund Olsen

Henriette Rasmussen

Jensine Berthelsen

Ellen Christoffersen

Per Berthelsen

Palle Christiansen

Marie Fleischer

Astrid Fleischer Rex

Per Skaaning

Suppleanter i Landstinget i løbet af 2003

Kista Lynge Høegh

Aqqalukasik Kanuthsen

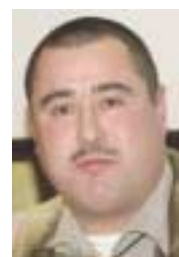
Georg Olsen

Wilhelm Christiansen

Godmand Rasmussen

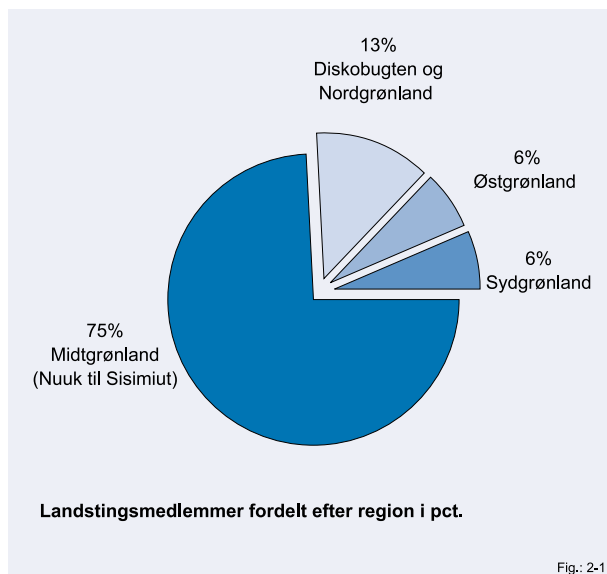

Mads Peter Grønvold

Nogle fordelingsstal fra det seneste valg til Landstinget kan ses af følgende figurer.

Landstingets sammensætning repræsenterer alle regioner i Grønland, når der henvises til Landstingsmedlemmernes oprindelige hjemby. En del Landstingsmedlemmer har dog valgt at flytte til Nuuk for at passe arbejdet som Landstingsmedlem bedst muligt. Dette forklarer, at størstedelen af Landstingsmedlemmerne bor i Nuuk. Figur 2-1 viser, i hvilke regioner Landstingsmedlemmerne boede ved valget i 2002.

Figur 2-1

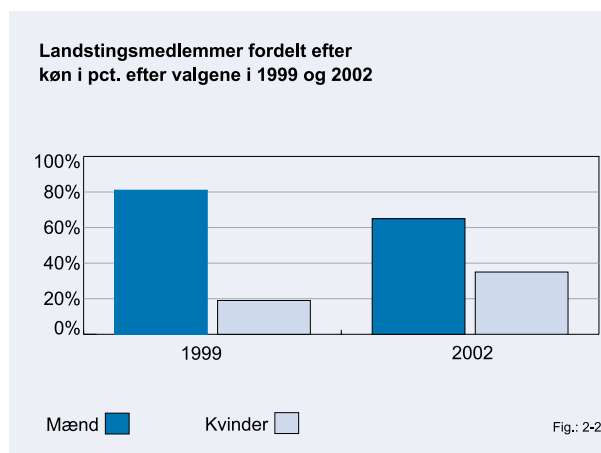
Tabel 2-1 viser antal vælgere, afgivne stemmer samt stemmeprocenten for de enkelte kommuner og landet som helhed. Tallene viser, at hver fjerde (9.749) ikke har afgivet deres stemme. (Tallene er hentet fra Grønlands Statistiks statistiske årbog fra 2003).

Tabel 2-1

Kommune	Antal vælgere	Afgivne stemmer	Stemme-procent
Nanortalik	1.671	1.270	76,0%
Qaqortoq	2.412	1.879	77,9%
Narsaq	1.458	1.164	79,8%
Ivittuut	135	59	43,7%
Paamiut	1.401	1.041	74,3%
Nuuk	10.085	7.400	73,4%
Maniitsoq	2.471	1.800	72,8%
Sisimiut	4.083	2.934	71,9%
Kangaatsiaq	922	701	76,0%
Aasiaat	2.371	1.754	74,0%
Qasigiannugit	987	788	79,8%
Ilulissat	3.376	2.619	77,6%
Qeqertarsuaq	718	579	80,6%
Uummannaq	1.751	1.401	80,0%
Upernavik	1.828	1.362	74,5%
Qaanaaq	554	437	78,9%
Ammassalik	1.808	1.173	64,9%
Illoqqortoormiut	334	255	76,3%
Katillugit/ I alt	38.365	28.616	74,6%

Figur 2-2 angiver kønsfordelingen af Landstingets medlemmer ved valgene i 1999 og 2002. I 1999 blev der indvalgt 5 kvinder og 26 mænd. I 2002 blev der indvalgt 11 kvinder og 20 mænd. Som det fremgår af figuren, blev der indvalgt flere kvinder i 2002 i forhold til ved valget i 1999.

Figur 2-2

Figur 2-3

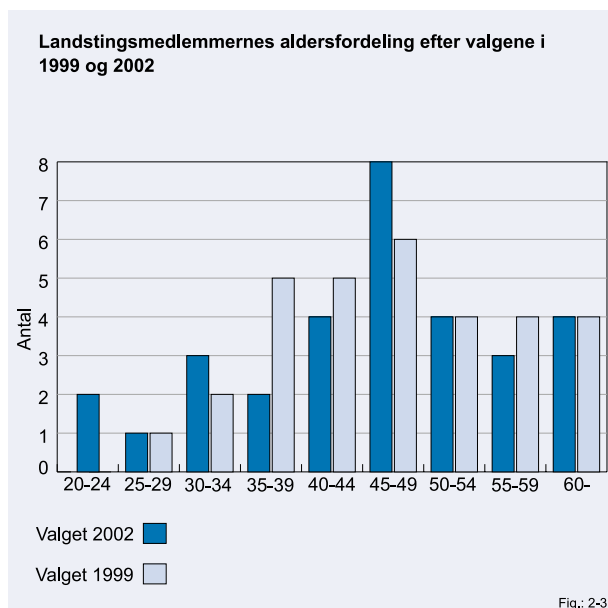

Fig.: 2-3

Figur 2-3 angiver aldersfordelingen af Landstingets nye medlemmer efter valgene i 1999 og 2002. For 2002 gælder det, at der sker større spredning i aldersfordelingen, og gennemsnitsalderen falder med 1 år.

Figur 2-4

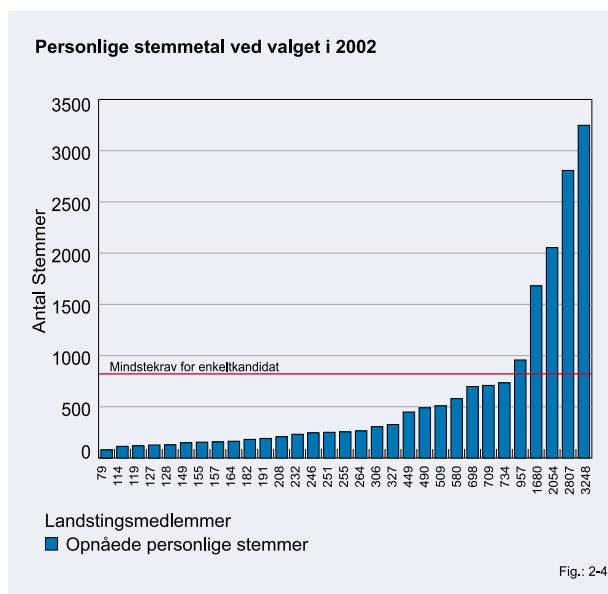

Fig.: 2-4

Figur 2-4 viser, hvor mange personlige stemmer Landstingsmedlemmerne fik ved valget i 2002. For at komme i Landstinget i 2002 skulle en enkeltkandidat opnå 816 stemmer. Dette er markeret med den røde vandrette streg i figuren. Som det kan ses af figuren, er 26 af 31 valgt ind i Landstinget, selvom de har opnået et antal personlige stemmer langt under kravet for enkeltkandidater. Dette skyldes tilhørsforhold til partier og kandidatforbund. De nye Landstingsmedlemmers opnåede

personlige stemmer ved sidste valg varierer således mellem 79 som det laveste og 3.248 som det højeste.

Figur 2-5

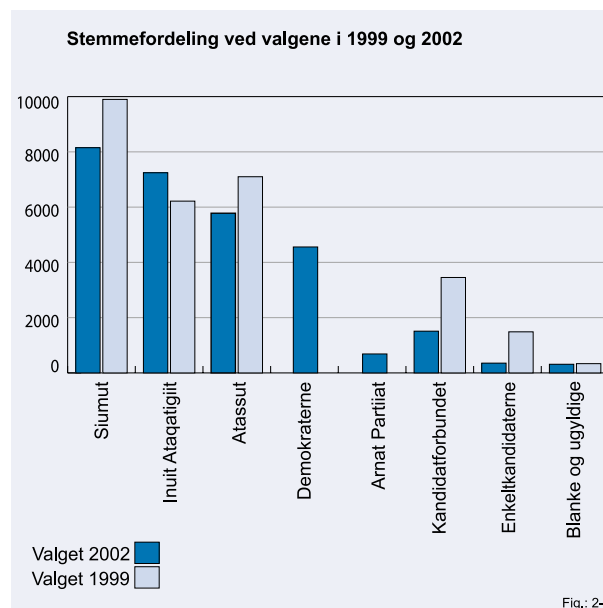

Fig.: 2-5

Figur 2-5 viser, hvor mange stemmer de enkelte partier, kandidatforbund og enkeltkandidater samlet fik ved valget i 1999 og 2002. Figuren viser, at det kun var Inuit Ataqatigiit af de "gamle" partier og kandidatforbund, der gik frem ved sidste valg. Demokraterne og Arnat Partiat opstillede første gang ved valget i 2002. (Tallene er hentet fra Grønlands Statistiks statistiske årbog fra 2003).

Landstingets Formandskab og udvalg

Landstingets Formandskab

Landstinget vælger ved hvert Landstingsårs begyndelse en formand og 4 næstformænd, som tilsammen udgør Landstingets Formandskab. Formandskabet repræsenterer Landstinget udadtil og sikrer, at Landstingets arbejde tilrettelægges og afvikles på forsvarlig vis.

De lovpligtige udvalg

Landstinget nedsætter endvidere en række udvalg. Hvert udvalg vælges efter forholdstalsvalgsmetoden (d'Hondts metode) og består af 5 medlemmer. Disse må ikke samtidig være medlem af Landsstyret. Tre af Landstingets udvalg er lovpligtige:

- Landstingets Finansudvalg
- Landstingets Udvalg til Revision af Landskassens Regnskaber
- Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg.

Særligt om Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg

Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg blev oprettet ved en revision af landstingslov om Landstinget og Landsstyret i 1988. Sekretariatsfunktionen for udvalget blev varetaget af Landsstyreformandens

sekretariat (Udenrigskontoret). Siden 1988 er aktivitetsniveauet inden for udvalgets område øget væsentligt bl.a. i forbindelse med debatten om opgradering af Thule-radaren og om fornyelse af forsvarsaftalen. Da Udenrigskontoret fik en u hensigtsmæssig dobbeltrolle i forhold til Landsstyret og udvalget, blev det ved en lovændring stadfæstet, at udvalgsbetjeningen af Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg fra og med den 15. december 2003 skulle overgå til Landstingets Bureau. Der er derfor oprettet særskilt udvalgsbetjening i Landstingets regi, uafhængigt af Landsstyret.

De stående udvalg

Ud over de lovpligtige udvalg nedsætter Landstinget en række stående udvalg, hvis antal og arbejdsområder Landstinget kan fastsætte fra år til år. De stående udvalgs hovedopgave er at gennemgå og afgive indstilling vedrørende de lovforslag, som Landstinget henviser til udvalgsbehandling. Herudover skal udvalgene holde sig ajour med deres arbejdsområde og føre tilsyn med, at Landsstyrets forvaltning holder sig inden for lovens rammer. I forbindelse med den konstituerende samling i december 2002 nedsatte Landstinget følgende stående udvalg:

- Landstingets Dagsordensudvalg (Formandskabet)
- Landstingets Erhvervsudvalg
- Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg
- Landstingets Udvalg for Fiskeri-, Fangst- og Landbrug
- Landstingets Udvalg for Forretningsordenen
- Landstingets Frednings- og Miljøudvalg
- Landstingets Infrastruktur- og Boligudvalg
- Landstingets Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke
- Landstingets Lovudvalg
- Landstingets Skatte- og Afgiftsudvalg
- Landstingets Udvalg til Valgs Prøvelse.

Endvidere blev der under efterårssamlingen 2003 nedsat et udvalg til varetagelse af opgaver i forbindelse med processen mod øget selvstyre for Grønland:

- Landstingets Selvstyreudvalg.

Baggrunden for nedsættelse af Landstingets Selvstyreudvalg

Ved årsskiftet 1999-2000 nedsatte Landsstyret den grønlandske Selvstyrekommission. Kommissionens opgave var at udarbejde en betænkning om mulighederne for at udvikle Grønlands selvstændighed inden for Rigsfællesskabets rammer baseret på princippet om, at der skal være overensstemmelse mellem rettigheder og forpligtelser.

Betænkningen blev afleveret i april 2003. Under Landstingets efterårssamling i 2003 fremlagde Landsstyret et forslag om selvstyreprocessen, og på baggrund af dette nedsattes et ad hoc udvalg af et enigt Landsting.

Ad hoc udvalget forudså, at det parlamentariske samspil mellem Landsstyret og Landstinget ville kræve et omfattende arbejde i Landstinget. Det blev derfor besluttet at nedsætte et Selvstyreudvalg.

Selvstyreudvalget skal på baggrund af indstillinger og anbefalinger fra ad hoc udvalget påtage sig rollen som formidler til Landstinget af den information og de spørgsmål, der måtte opstå i selvstyreprocessen og i forhold til samspillet med Landsstyret.

Blandt indstillingerne fra Landsstyret og ad hoc udvalget var, at der skal indgås en partnerskabskontrakt med den danske regering. Til forberedelse af denne partnerskabskontrakt nedsættes en parlamentarisk fælleskommission. Medlemmerne udpeges af Landsstyret og Regeringen i fællesskab, dette efter indstilling fra Landstinget og Folketinget. Endvidere vælges en fællesudpeget formand.

Formandskabets og udvalgenes mødevirksomhed i 2003

Udvalgsarbejdets aktiviteter udspringer på de enkelte ressortområder af Landstingets behandling af forslag fra Landsstyret og Landstingets medlemmer. Endvidere

diskuteres aktuelle politiske spørgsmål, og udvalgenes forskellige tiltag planlægges på grundlag af udvalgs møderne. De ordinære udvalgs møder med samråd, behandling af forslag og planlægning af udvalgsarbejdet foregår for lukkede døre, hvis udvalget ikke har bestemt andet.

Nedenfor angives mødeaktiviteter i 2003.

Tabel 2-2

Udvalg	Antal møder (herunder budgetseminarer og regnskabsseminarer)	Antal samråd	Antal orienteringsmøder med Landsstyret	Antal deputationer
Formandskabet	63			
Erhvervsudvalget	21	2	1	
Familie- og Sundhedsudvalget	38	5	3	1
Finansudvalget	94	25		
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget	20	4		
Udvalget for Forretningsordenen	3			
Frednings- og Miljøudvalget	17	2		1
Infrastruktur- og Boligudvalget	16	1		2
Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	25		2	1
Lovudvalget	12			
Revisionsudvalget	26			
Skatte- og Afgiftsudvalget	9	2		
Udenrigs- og Sikker- hedspolitisk Udvalg	5	9	3	
Udvalget til Valgs Prøvelse	5			
I alt	354	41	6	5

Rejser i 2003

Formandskabet og udvalgene deltager årligt i seminarer og konferencer for at holde sig ajour med deres arbejdsområder. Endvidere arrangerer adskillige udvalg årlige orienteringsrejser. Udvalgene gennemfører orienteringsrejser for ved drøftelser med kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser, embedsmænd og erhvervsliv at danne sig et indtryk af de politiske, samfundsmæssige og økonomiske forhold på en række aktuelle områder.

I møder med repræsentanter for kommuner og bygger kan et Landstingsudvalg ikke forhandle konkrete sager, da dette er Landsstyrets kompetenceområde. I visse tilfælde går et Landstingsudvalg videre med emner og anmoder Landsstyret om redegørelser herom.

Nedenfor angives udvalgenes orienteringsrejser samt deltagelse i seminarer og konferencer i løbet af 2003.

Tabel 2-3

Formandskabet

I årets løb modtog Formandskabet en lang række individuelle gæster og delegationer i Nuuk, herunder Folketingets Grønlandsudvalg, det danske Finansudvalg og den årlige besøgsrejse til Grønland for Folketingsmedlemmer. Forsvarsministeren aflagde besøg i årets løb.

Endvidere deltog Formandskabet i en lang række arrangementer i Nuuk, hvoraf særligt kan nævnes Ungdomsparlamentet i januar og Høring om Missilforsvaret i april måned.

06.01.-09.01. / København

Deltagelse i det årlige "midtvejsmøde" med Folketingets Præsidium, der afholdtes i forbindelse med Folketingets Nytårsselskab for medlemmerne den 7. januar.

Den 8. januar var Formanden i audiens hos H.K.H. Dronning Margrethe, og Formandskabet deltog senere i Grønlands Hjemmestyres Nytårsreception i Danmarkskontoret.

Konferencen "Grønland, Danmark og fremtiden" blev afholdt i Landstingssalen på Christiansborg den 9. januar med deltagelse af Formandskabet og en række grønlandske og danske politikere, erhvervsledere og interesseorganisationer.

12.04.-16.04. / Sydgrønland

Der foretages en orienteringsrejse til Sydgrønland i kombination med overrækkelse af Nersornaat i Narsaq, Qaqortoq og Alluitsup Paa.

22.04.-30.04. / København / Bruxelles

Formandskabet var repræsenteret ved Folketingets Høring om Missilforsvar på Christiansborg den 23. april og deltog endvidere i et seminar i Aalborg den 26. april afholdt af DKIK under titlen "Rigsfællesskabet i dag, i morgen, altid?".

Den 28. april deltog Formanden i Vestnordisk Råds Præsidiemøde i København. I de efterfølgende dage afholdtes møder med parlamentarikere fra Europa Parlamentet i Bruxelles.

27.05.-02.06. / København

Møde i Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer og deltagelse i Grundlovskonferencen på Christiansborg.

25.06.-28.06. / Sydgrønland

Formændene for Færøernes Lagting, Islands Alting og Grønlands Landsting mødtes i Sydgrønland til det årlige møde om koordinationen af det parlamentariske samarbejde.

24.07.-01.08. / Trondheim, Norge / København

Formanden repræsenterede Grønlands Hjemmestyre ved 850 års jubilæet for Nidaros ærkebispesæde i Trondheim, i hvilken forbindelse der afholdtes en international kirkelig konference.

Undervejs afholdtes Vestnordisk Råds Præsidiemøde i København den 1. august.

10.08.-13.08. / København / Bornholm

Formandskabet deltog i det årlige Kontaktudvalgsmøde med Folketingets Præsidium. Folketingets interaktive oplevelsesspil for skoleelever "Politiker for en dag" blev præsenteret på Christiansborg. Kontaktudvalgsmødet afholdtes på Bornholm med hovedvægt på selvstyreprocessen, kommunalt samarbejde og kommunesammenlægning samt gensidig orientering om det parlamentariske arbejde.

14.08.-18.08. / Færøerne

Repræsentanter for Formandskabet deltog i Vestnordisk Råds møde på Færøerne.

06.10.-10.10. / København / Sisimiut

Folketingets åbning tirsdag den 7. oktober. Torsdag den 9. oktober – Tildeling af Nersornaat i Sisimiut.

26.10.-29.10. / Oslo

I Landstingets mødefri uge deltog flere repræsentanter fra For-

mandskabet i Nordisk Råds Session i Oslo. I sammenhæng hermed afholdtes en konference med temaet "Vestnorden i det nordiske samarbejde – nordisk samarbejde med Vestnordens naboer".

I ugens løb afholdtes møder med De Nordiske Huse, de nordiske Sundhedsministre, Kulturministre, Energiministre og Samarbejdsministre for det nordiske samarbejde.

Endvidere afholdtes møder med Stortingets Præsident og Nordisk Råds Præsidium.

Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuata silataani erfalasulerfik.

Flagpladsen ved Hjemmestyrets bygning.

Erhvervsudvalget

30.05.-07.06. / Sydgrønland

Orienteringsrejse:

Overordnet valgte Erhvervsudvalget Sydgrønland som rejsemål pga. de mange betalingsstandsninger, der har været i 2002 og i indværende år. Udvalget ønskede derfor ved selvsyn at konstatere, hvorledes krisen har påvirket lokalsamfundene i Sydgrønland.

Erhvervsudvalget finder erhvervsudviklingen i det sydlige Grønland bekymrende. Krisen i krabbefiskeriet har medført lukninger af fabriks- og indhandlingsanlæg. Det var derfor magtpåliggende for udvalget at få mulighed for at drøfte situationen med de sydgrønlandske kommuners ledelser og erhvervsråd. Under udvalgsrejsen besøgte udvalget forskellige indhandlings- og fabriksanlæg i NuKa A/S's re-

gi, da virksomheden hører under Erhvervsdirektoratets ressort og følgelig har udvalgets naturlige interesse. Derudover besøgte udvalget slagteriet i Narsaq, krabbefabrikken i Nanortalik samt Great Greenland A/S beliggende i Qaqortoq. I naturlig forlængelse af udvalgets besøg på diverse virksomheder drøftede udvalget byernes og regionens erhvervsudvikling med de lokale erhvervsforeninger. Endvidere besøgte udvalget et fåreholdersted.

22.10.-23.10. / Nuuk

Selvstyrekonference:

Udgangspunktet for konferencen var Selvstyrekommissionens betænkning. Konferencen skulle bidrage til at give Landsstyret indsigt i organisationernes holdning til selvstyreprocessen. Konferencen skulle ses som en forberedende del til den kommende politiske debat i befolkningen og i Landstinget om selvstyreprocessen. Indholdet af konferencen omhandlede de overordnede principper, og debatten skulle være fremadrettet. Konferencen kunne i sagens natur ikke give endelige konklusioner.

Repræsentanter fra interesseorganisationer blev inviteret til konferencen. Herudover inviteredes repræsentanter fra politiske bevægelser, Landstingsmedlemmer, Landsstyremedlemmer, Folketingsmedlemmer samt kommunale politikere. Der var også mulighed for deltagelse som observatør på konferencen, f.eks. studerende. For samtlige deltagere gjaldt det, at de repræsenterede interesse-felter med udgangspunkt i deres organisationer. Alle deltagere havde således mandat til at kunne udtale sig på vegne af deres bagland.

11.11.-13.11. / Nuuk

Is- og vandkonference:

Grønlands Hjemmestyre v/Råstofdirektoratet var vært for en konference med det formål at drøfte og blotlægge mulighederne for at udnytte Grønlands ressourcer af is og vand kommercielt, herunder hvilke initiativer der er nødvendige for at udvikle denne sektor. Udover Erhvervsudvalget var der inviteret forskellige aktører på området og andre interessegrupper.

Familie- og Sundhedsudvalget

27.04.-28.04. / Sisimiut

Seminar for socialchefer og socialudvalgsformænd, arrangeret af KANUKOKA:

Et af hovedemnerne på seminaret var arbejdsprocedurer inden for socialvæsenet i forbindelse med ikrafttrædelsen af Landstingsforordning om hjælp til børn og unge (som trådte i kraft den 1. juli 2003). Familie- og Sundhedsudvalget deltog i konferencen for at få mulighed for at følge og deltage i debatten omkring forberedelserne for implementeringen af den nye forordning.

02.06.-10.06. / Ilulissat, Qeqertarsuaq, Aasiaat, Qasigiannuit og Ikamiut

Orienteringsrejse:

Målet var at få indsigt i de sociale og sundhedsmæssige forhold i Diskobugten. Familie- og Sundhedsudvalget besøgte derfor diverse sociale institutioner såsom døgninstitutioner, alderdomshjem, bo-kollektiver og boenheder, krisecenter, børnecenter samt institutioner inden for sundhedsvæsenet såsom sygehuse og sundhedsstationer, tandklinikker og Qaqiffik. Udvalget holdt også møder med kommunalbestyrelser, forebyggelsesudvalg og socialudvalg samt afholdt borgermøder i de forskellige kommuner i Diskobugten. Udvalget fik således under rejsen indtryk af mange forskellige problemstillinger inden for social- og sundhedsområdet, og udvalget har efterfølgende fulgt op på diverse problemstillinger i form af spørgsmål til Landsstyret.

10.06.-13.06. / Ilulissat

Vestnordisk Råds Sundhedskonference:

Familie- og Sundhedsudvalget deltog i konferencen for at være med til at drøfte, hvorledes man kan etablere samarbejde inden for

sundhedsvæsenet i Vestnorden. Konferencen omhandlede emner om telemedicin, folkesundhed i Vestnorden, misbrug og forebyggende sundhedsarbejde i Vestnorden, Nordisk Råds arbejde med sundhed, de vestnordiske landes organisatoriske opbygning af sundhedsvæsenet og visioner for vestnordisk sundhedspolitik.

10.09.-14.09. / Nuuk

The 12th International Congress on Circumpolar Health ICCH12:

Konferencen afholdes hvert 3. år og indeholder emner såsom nye tiltag på sundhedsområdet i de arktiske egne. Familie- og Sundhedsudvalget deltog i konferencen for at holde sig opdateret med nyere forskning inden for sundhedsområdet.

28.10.-29.10. / København

Konferencen "Grønlænderne - en dansk minoritet":

Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg var af foreningen 'Kultur-møde over Grænser' blevet inviteret til at deltage i panelet til konferencen sammen med bl.a. Folketingsmedlemmer. Til konferencen blev der særligt drøftet problemstillinger omkring socialt udsatte grønslændere i Danmark, en gruppe som har udvalgets bevågenhed.

11.11. / Nuuk

Miniseminar om ungdomspsykiatri:

Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg havde efter opfordring fra medarbejderne på A1 arrangeret et miniseminar om ungdomspsykiatri, hvor det overordnede emne var "Børn og unge, ungdomspsykiatri i Grønland - nu og i fremtiden".

Udvalget havde inviteret en bred vifte af fagfolk fra A1, døgninstitutioner, KANUKOKA, politiet, Sugisaq, Retspsykiatrisk afdeling i Risskov samt Landsstyremedlemmet for Familier og Sundhed. Målet med miniseminaret var, at de forskellige faggrupper, som arbejder med ungdomspsykiatri i Grønland, kunne udveksle meninger, erfaringer og ideer til, hvordan man bedst muligt kan løse de svære problemstillinger, som man står over for i Grønland i dag, og hvorledes man kan forebygge problemer på området. Målet med at inddrage politikere var, at politikerne kan få et bedre fundament til at træffe beslutninger på området.

27.11. / Kangerlussuaq

Seminar om "Daginstitutionspolitik i Grønland" og "Måltrettet pædagogisk arbejde og barnet i centrum":

P.I.P. havde inviteret Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg til at deltage i P.I.P.'s efteruddannelsesseminar for daginstitutioner i Grønland. Målet med seminaret var at efterkomme det store behov for efteruddannelse for daginstitutionspædagoger og få debatteret personalepolitik, ideer og visioner. Det er første gang, at P.I.P. har inviteret politikere til seminar, og det var en indholdsrig dag med mange oplysninger fra pædagoger fra hele Grønland.

Finansudvalget

Finansudvalget lægger stor vægt på at holde sig informeret om væsentlige forhold i byer og bygder og forventer inden for valgperioden at aflægge besøg i alle kommuner. Det har stor betydning for Landstingets arbejde, at Finansudvalgets informationsniveau er så højt som muligt.

15.02.-22.02. / Alluitsup Paa og Qaqortoq

Budgetseminar vedr. Finanslovsforslaget for 2003 samt orienteringsrejse:

Finansudvalget afholdt møde med bygdebestyrelsen i Alluitsup Paa, besøg i Qorlortorsuaq, møde med økonomiudvalget i Qaqortoq samt besøg på enkelte institutioner/virksomheder.

23.04.-30.04. / Qaanaaq Kommune og Pituffik

Orienteringsrejse:

Finansudvalget aflagde besøg og afholdt møder i Moriusaq og Siorapaluk samt i Qaanaaq. Møder med bygdebestyrelser/ økonomiudvalg samt besøg på institutioner/virksomheder. Besøg på Pituffik og møde med Borgerrådet samt aftenmøde med de ansatte. Herudover møde med Base commanderen, besøg på Dundas og radaren.

24.05.-28.05. / Reykjavik, Island

Orienteringsrejse:

Finansudvalget afholdt bl.a. møder med Altingets Finansudvalg, Socialministeriet (om den kommunale struktur), kommuneforeningen, Reykjavik kommune, Boligfonden, Lufthavsvæsenet, "Hekla" mm.

28.05.-01.06. / Illoqqortoormiut

Orienteringsrejse:

Finansudvalget afholdt møde med økonomiudvalget og aflagde besøg i de to bygder Kap Hope og Kap Tobin. Herudover besøg på institutioner/virksomheder.

01.06.-02.06. / Reykjavik, Island

Gennemrejse

02.06.-05.06. / Thorshavn, Færøerne

Orienteringsrejse:

Finansudvalget afholdt møde med Lagtingets Finansudvalg samt flere Landsstyremedlemmer og aflagde diverse besøg.

05.06.-07.06. / København

Orienteringsrejse:

Finansudvalget afholdt bl.a. møde med Johannes Due om den kommunale strukturreform.

16.08.-21.08. / Ilulissat, Qasigiannugit og Aasiaat

Orienteringsrejse sammen med Folketingets Finansudvalg:

Finansudvalget afholdt møder med kommunalbestyrelser/ bygdebestyrelse samt besøg på institutioner/virksomheder.

21.08.-26.08. / Aasiaat

Budgetseminar vedr. Finanslovsforslaget 2004 I

16.10.-20.10. / Sisimiut

Budgetseminar vedr. Finanslovsforslaget 2004 II

Fiskeriudvalget

29.01.- 31.01. / Ilulissat

Seminar om det kystnære rejefiskeri:

Landstingets Fiskeriudvalg var inviteret af K.N.A.PK & Royal Greenland A/S til at deltage i et kursus og seminar i Ilulissat om det kystnære rejefiskeri, hvor udvalgets formand skulle holde et oplæg.

25.06.-02.07. / Narsaq, Nanortalik, Qaqortoq og Eqaalgaarsuit

Orienteringsrejse:

Formålet med rejsen var at holde sig orienteret særligt om krisen i krabbefiskeriet. Fiskeriudvalget drøftede derfor i både Nanortalik og Narsaq udviklingen i fiskeriet med både repræsentanter for fiskerne og de berørte kommuners ledelse. Ydermere besøgte udvalget krabbefartøjer og produktionsfaciliteter for derved at danne sig et indtryk af, hvorledes fiskeriet bedrives i praksis.

I Narsaq deltog Fiskeriudvalget i fåreholderkongressen og mødtes

med kommunalbestyrelsen samt besøgte et fåreholdersted og slagteriet Neqi. I Nanortalik besøgte udvalget Royal Greenland og mødtes med fisker- og fangerforeningen samt kommunalbestyrelsen. I Qaqortoq besøgte Great Greenland, Nuka A/S, Qaqortoq Kommune, QAPP og konsulenttjenesten, endvidere besøgte forsøgsstationen Upernarviarsuk samt bygden Eqaalgaarsuit.

Infrastruktur- og Boligudvalget

26.05.-28.05. / Nuuk

Orienteringsmøder med Air Greenland og TELE Greenland

10.08.-14.08. / Nordland, Norge og København

Orienteringsrejse:

Infrastruktur- og Boligudvalget så nærmere på trafik- og boligforholdene i en del af Nordnorge, hvor både geografi og byernes størrelse er sammenlignelige med Grønlands. Dette skete gennem møder med lokale myndigheder, luftfartsselskaber og boligfinansieringsinstitutter.

I København mødtes Infrastruktur- og Boligudvalget med Telestyrelsen for at høre om de danske erfaringer med teleliberalisering, ligesom der blev aflagt besøg på Center for Arktisk Teknologi, der er en del af Danmarks Tekniske Universitet i Lyngby.

Kultur- og Uddannelsesudvalget

05.05.-09.05. / Nunavut

Orienteringsrejse:

Hovedformålet med rejsen var blandt andet:

At besøgte skoler for elever på forskellige alderstrin for at få et indblik i, hvilke ligheder og forskelle der er i forhold til Grønland med det formål at undersøge mulighederne for en større udveksling af skoleelever og lærere.

At skabe politisk grobund for at udvide samarbejdet mellem Nuna-vut og Grønland såvel kulturelt som mht. udveksling af uddannelses-søgende og lærere.

At få inspiration og gode ideer til, hvordan man i Grønland kan bevare stoltheden over og kendskabet til Inuitkulturen.

25.04.-27.04. / Ålborg

DKIK-seminar om "Rigsfællesskabet i dag, i morgen, altid?":

Formanden for Kultur- og Uddannelsesudvalget samt et medlem af oppositionen deltog i DKIK-seminaret. Formålet med deltagelsen var, at udvalgets repræsentanter kunne få et indblik i, hvilke tanker der rører sig blandt de grønlandske studerende i Danmark. På denne måde kunne de mødes med de grønlandske studerende i Danmark og få en uformel snak med dem. Udvalget lægger vægt på, at de grønlandske studerende i Danmark bevarer tilknytningen til Grønland, og ved at deltage i seminaret signalerede udvalget også, at de studerende har udvalgets bevågenhed.

28.10.-29.10. / København

Konference om "Grønlandere - en dansk minoritet":

Kultur- og Uddannelsesudvalget var af foreningen "Kulturmøde over Grænser" blevet inviteret til at deltage i panelet til konferencen sammen med bl.a. Folketingsmedlemmer. Til konferencen blev der særligt drøftet emner omkring socialt udsatte grønlandere i Danmark.

Lovudvalget

25.08.-02.09. / København og Århus

Orienteringsrejse:

Lovudvalget holdt møde med Folketingets Retsudvalg for at høre nærmere om dettes virke. Under et møde med Retsvæsenkommissionens formand Per Walsøe blev udvalget orienteret om status for Retsvæsenkommissionens arbejde. Udvalget aflagde et besøg på den grønlandske afdeling i Anstalten ved Herstedvester med henblik på at orientere sig om de indsattes forhold, herunder evt. rehabiliteringstiltag. Der blev afholdt et møde med Folketingets Ombudsmand, som af Landstinget tillige er valgt som sætteombudsmand for Landstingets Ombudsmand.

I Risskov besøgte udvalget den grønlandske afdeling af Psykiatrisk Hospital for at danne sig et førstehåndssindtryk af de anbragtes forhold.

Endelig har udvalget under et besøg hos Hjemmestyrets Danmarks-kontor orienteret sig om kontorets funktioner.

Revisionsudvalget

04.08.-08.08. / København

Orienteringsrejse:

Formålet med orienteringsrejsen var at studere økonomistyring hos offentlige institutioner i Danmark. Revisionsudvalget besøgte Slots- og Ejendomsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Rigsrevisionen, Finansministeriet, Kommunernes Revision, Undervisningsministeriet og Statsrevisorerne.

08.08.-10.08. / Århus

Regnskabsseminar:

Formålet med regnskabsseminaret var at gennemgå Landskassens regnskaber 2002 som forberedelse til den omfattende behandling i forbindelse med afgivelse af betænkning.

Skatte- og Afgiftsudvalget

19.05.-20.05. / Nuuk

Skatteseminar:

Skatteudvalget deltog i et skatteseminar om grønlandsk skattelovgivning arrangeret af Skattedirektoratet. Seminaret indeholdt en gennemgang af grundreglerne og organisationen i det grønlandske skattesystem.

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg

07.04./Nuuk

Høring om Missilskjoldet:

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg deltog i den store høring om Missilskjoldet i Katuaq. Til høringen var der inviteret 4 oplægs-holdere fra København og Århus.

April/Qaanaaq og Pituffik

Orienteringsrejse:

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg rejste med Folketingets Udenrigspolitiske Nævn efter høringen om Missilskjoldet den 7. april 2003 til Qaanaaq og Pituffik.

25.04./København

Samråd:

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg afholdt samråd med Landsstyret i København i forbindelse med en høring i Folketinget.

26.04. / Ålborg

DKIK seminar:

Titlen på seminaret var: "Rigsfællesskabet i dag, i morgen, altid?". I oktober 2002 og januar 2003 blev der på Christiansborg afholdt konferencer om emnet. Konferencerne blev DKIKs inspirationskilde til at afholde seminar vedrørende rigsfællesskabet og dets fremtid.

06.05.-10.05. / Ilulissat

KANUNOKAs delegeret møde

Nordisk Råd

Nordisk Råd, som blev etableret i 1952, er et samarbejdsforum for parlamentarikere. Rådet har 87 valgte medlemmer fra de fem nordiske lande (Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island) og fra de tre selvstyrende områder (Grønland, Færøerne og Åland). Siden 1971 arbejder de nordiske regeringer sammen i Nordisk Ministerråd.

Nordisk Råd, som ledes af et præsidium, mødes til politiske diskussioner ved de årlige sessioner i oktober og til løbende temamøder.

Det politiske arbejde i Nordisk Råd sker i udvalg og partigrupper. Ved udgangen af 2003 var de to grønlandske repræsentanter medlemmer af henholdsvis Nordisk Råds Kultur- og Uddannelsesudvalg og Nordisk Råds Miljø- og Naturudvalg.

Selvom Landstinget kun har 2 af de i alt 87 medlemmer, sikrer de gennem møderne i Nordisk Råds partigrupper og fagudvalg, at Grønlands interesser bliver markeret over for de øvrige nordiske parlamentarikere. De to grønlandske medlemmer er således Grønlands ansigt udadtil i det nordiske samarbejde og er med til at skabe international anerkendelse og viden om de grønlandske forhold. Det parlamentariske samarbejde i Nordisk Råd udmøntes i rekommandationer til Ministerrådet.

03.02.-04.02. / Stockholm

Præsidi- og udvalgs-møder. Det svenske formandskab præsenterede sit program.

27.04.-29.04./Lund

Fællesmøde med Baltisk Forsamling, hvor hovedtemaerne var:

- Kampen mod organiseret kriminalitet, herunder narkotika samt indsatsen for at bekæmpe korruption;
- Civil sikkerhed og civil krisehåndtering;
- Udviklingen af en regional politik inden for EU, inklusiv Konventet og den Nordlige Dimension.

I forbindelse med fællesmødet blev der afholdt Præsidi- og udvalgsmøder.

24.06.-25.06. / Villmanstrand

Præsidi- og udvalgsmøder:

Fællesmødet omhandlede Nærområdesamarbejdet, den nordlige dimensions partnerskab for miljø samt situationen i Nordvestrusland. Endvidere blev der afholdt møde med samarbejdsministrenes ordfører Berit Andnor.

22.09.-23.09. / Frederikshavn

Præsidi- og udvalgsmøder:

Temaet for fællesmødet var "Grænseregionalt samarbejde", som bl.a. blev belyst ved 'Den Skandinaviske Triangel', dvs. samarbejdet Nordjylland, Sydnorge og Vestsverige.

27.10.-29.10. / Oslo

Nordisk Råds 54. session:

I tilslutning til sessionen afholdtes Præsidi- og udvalgsmøder.

Vestnordisk Råd

Vestnordisk Råd er et interparlamentarisk organ bestående af tre delegationer fra henholdsvis det Grønlandske Landsting, det Islandske Alting og det Færøske Lagting. Hver delegation består af seks medlemmer. Rådets præsidium består af en repræsentant udpeget af hvert lands delegation.

Grønland overtog formandsposten den 15. august 2003 efter Færøerne. I Rådets charter er det fastlagt, at formandsposten roterer mellem de tre medlemslande, således at formanden sidder for et år ad gangen.

Vestnordisk Råd afholder årligt en temakonference samt et årsmøde. Disse roterer efter samme princip som formandsposten, således at der over en treårig periode afholdes temakonferencer og årsmøder i alle tre lande.

10.06.-13.06. / Ilulissat

Temakonference, hvor temaet var sundhed i Vestnorden. Foruden rådets medlemmer deltog Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg, de tre landes sundhedsministre samt gæster fra såvel Norge som Nordisk Råd.

14.08.-16.08. / Eide (Færøerne)

Årsmøde.

Her deltog også den norske Stortingspræsident og den færøske Lagtingsformand. Rådet vedtog på mødet to rekommandationer, som senere er blevet forelagt de nationale parlamenter og vedtaget. Rekommandationerne opfordrer de tre landes regeringer til at intensivere samarbejdet på sundhedsområdet samt omkring kvotetildelingerne på fiskeriområdet.

26.10.-29.10. / Oslo

Præsidi- og udvalgsmøder: Der blev afholdt møder med de tre landes sundheds-, kultur-, samarbejds- og energiministre. Endvidere mødtes præsidi- og udvalgsmødet med Nordisk Råds præsidium. Vestnordisk Råd har observatørstatus i Nordisk Råd, såvel som Nordisk Råd har observatørstatus i Vestnordisk Råd.

3. Landstingets samlinger i 2003

De ordinære samlinger i 2003

Landstingsåret indledes den 3. fredag i september og varer til samme fredag i det følgende år. Landstinget samles mindst 2 gange i et Landstingsår til de ordinære samlinger; efterårssamlingen og forårssamlingen.

I 2003 begyndte forårssamlingen den 4. marts og sluttede den 10. april. Grundet valg af nyt Landsstyre i september 2003 blev efterårssamlingen udskudt fra den 3. uge i september til den 31. oktober og sluttede den 11. december 2003.

Tabel 3-1

Arbejdet i Landstinget under samlingerne i 2003

	Forårs- samling	Efterårs- samling
Antal mødedage	23	24
Beslutningsforslag fremsat af Landsstyret	*)13	7
*(heraf blev 2. behandlingen for ét af beslutningsforslagene udsat til EM 2003)		
Lov- og forordningsforslag fremsat af Landsstyret	*)20	20
*(heraf blev 2. behandlingen for ét af lovforslagene udsat til EM 2003 og ét af forordningsforslagene blev trukket efter 1. behandlingen)		
Redegørelser og beretninger	5	5
Beslutningsforslag fremsat af Landstingets medlemmer	*)25	**)46
(heraf blev 2. behandlingen for 20 af beslutningsforslagene udsat til EM 2003 og 9** udsat til FM 2004.)		
Lovforslag fremsat af Landstingets medlemmer	*)2	2
*(heraf blev 2. behandlingen for ét af lovforslagene udsat til EM 2003)		
Beslutningsforslag vedr. nordiske rekommandationer	3	2
Forslag til forespørgselsdebat	15	16
Spørgsmål til Landsstyret	29	41
Forslag trukket af forslagsstiller	13	9
Antal forslag i alt	125	148

Tabel 3-2

Vedtagne forslag under samlingerne i 2003

	Forårs- samling	Efterårs- samling
Beslutningsforslag fremsat af Landsstyret	12	7
Lov- og forordningsforslag fremsat af Landsstyret	18	20
Beslutningsforslag fremsat af Landstingets medlemmer	3	15
Lovforslag fremsat af Landstingets medlemmer	1	1
Beslutningsforslag vedr. nordiske rekommandationer	3	2
Antal vedtagne forslag i alt	37	45

Tabel 3-3

Afgivne betænkninger under samlingerne i 2003

	Forårs- samling	Efterårs- samling
Ad hoc udvalget	0	1
Erhvervsudvalget	4	5
Familie- og Sundhedsudvalget	3	5
Finansudvalget	4	2
Fiskeri-, Fangst- og Landsbrugsudvalget	1	3
Frednings- og Miljøudvalget	0	1
Infrastruktur- og Boligudvalget	6	2
Kultur- og Uddannelsesudvalget	6	2
Lovudvalget	8	6
Revisionsudvalget	0	1
Skatte- og Afgiftsudvalget	2	3
Afgivne betænkninger i alt	34	31

De ekstraordinære samlinger i 2003

Ud over de to ordinære landstingssamlinger i 2003 blev Landstinget indkaldt ekstraordinært 2 gange; den 20. - 21. januar 2003 til valg af nyt Landsstyre og igen den 15. september 2003 til valg af nyt Landsstyre.

4. Øvrige aktiviteter og projekter i 2003 og for det kommende år

Ungdomsparlament/Grundlovsdebatten

I januar 2001 besluttede Folketinget at gennemføre en debat om Grundloven, og Landstingets Formandskab påtog sig at udbrede og organisere debatten i Grønland. Formålet med grundlovsdebatten var at undersøge, om der eventuelt var behov for en grundlovsreform. Debatten skulle sætte fokus på problemstillinger for demokratiet og folkestyret og give politikerne et grundlag for at kunne vurdere, om der var ønsker til en grundlovsændring i befolkningen.

De værdisæt og normer, der udgør en grundlov, er i høj grad bestemmende for samfundets udvikling. Derfor er det relevant, at den grønlandske befolkning får sat fokus på den demokratiske styreform i Grønland, samspillet mellem parlament og regering samt de samfundsforhold, der anses at være så vigtige, at de bør reguleres i landets forfatning. For at opnå dette besluttede Landstingets Formandskab i 2002 at oprette en hjemmeside, hvor den grønlandske befolkning havde mulighed for at få informationer på grønlandsk og dansk om Grundloven samt debattere en eventuel grundlovsændring.

Debatten mundede fra den 10.-14. februar 2003 ud i afviklingen af et Ungdomsparlament. Formålet med Ungdomsparlamentet var at sætte fokus på Grundloven og demokratiet i Grønland ved at invitere en række unge mennesker til Nuuk til at diskutere nogle for dem relevante problemstillinger i det grønlandske samfund. Resultatet af Ungdomsparlamentet blev et "Slutdokument" indeholdende en række punkter, som de unge foreslog skulle implementeres i en eventuel grønlandsk grundlov. Slutdokumentet blev efter mødet i Ungdomsparlamentet overrakt Landsstyreformanden, Landstingets formand samt Folketingets formand. Efterfølgende er repræsentanter fra Ungdomsparlamentet inviteret til Nordisk Parlament og til Selvstyrekonferencen i Nuuk.

Målgruppen for Ungdomsparlamentet var studerende på de kompetencegivende ungdomsuddannelser i Grønland. Uddannelsesstederne blev kontaktet i august 2002, og de uddannelsessteder, der meldte tilbage, blev bedt om at udvælge hver to studerende, der kunne deltage i Ungdomsparlamentet. Endvidere blev kommunerne i yderdistrikterne: Tasiilaq, Illoqqortoormiut, Qaanaaq

Inuusuttut Inatsisartuisa inuusunnarsaata inaarutaasumik aalajangersakkat Naalakkersuisut Siulittaasuannut Hans Enoksenimut Inatsisartullu Siulittaasuannut Jonathan Motzfeldtimut tunniukkai.

Yngste medlem overdrager Ungdomsparlamentets dokument til Landsstyreformand Hans Enoksen og Landstingsformand Jonathan Motzfeldt.

og Upernavik bedt om at finde hver en repræsentant blandt byens unge.

Til at udgøre "styret" anmodede man de fire største partier om at finde en repræsentant i deres Ungdomsafdeling. Desuden blev der inviteret to lærere fra de præsenterede institutioner. Lærerne skulle fungere som

Inuusuttut Inatsisartui Inatsisartut ataatsimiittarfiani ataatsimiittut. Ungdomsparlamentet i Landstingsalen.

observatører, og de skulle bo sammen med de studerende. I alt var der 35 (inkl. de to lærere) inviterede til Ungdomsparlamentet. Deltagerne blev fordelt på 6 udvalg (der afspejlede udvalgene i Landstinget), hvor de behandlede de punkter, der emnemæssigt hørte under udvalgets ressortområde. Der var fire mødedage, og der blev behandlet 37 dagsordenspunkter.

I forbindelse med Ungdomsparlamentet og Grundlovsdebatten i Grønland er der blevet lavet to film til undervisningsbrug. Der er også lavet en grønlandsk oversættelse af bogen "Grundloven hvorfor og hvordan?". Endvidere er der til Ungdomsparlamentet lavet T-shirts, plakater samt et logo med "Grønland og Grundloven".

Det forventes, at Ungdomsparlamentet fremover skal afholdes hvert 2. år. Dette betyder, at det kommende Ungdomsparlament skal afholdes i 2005.

Kulturnat

Landstingets Bureau har besluttet at åbne Landstinget på Kulturnatten i Nuuk for at give befolkningen mulighed for at få et uformelt indblik i, hvad politikerne laver, hvordan arbejdsformen er, hvordan deres omgivelser er, og hvad Landstingets Bureau arbejder med.

Alle politikerne informeres om arrangementet, således at de har mulighed for at komme og tale med de be-

søgende. Der serveres forfriskninger i Landstingets kafestue, og medarbejderne i Landstingets Bureau står til rådighed for en rundvisning og en snak om arbejdet.

I 2003 blev Grundlovsdebatten endvidere præsenteret via et Power-Point show om Grundloven, og man kunne deltage i en konkurrence, hvor førstepræmien var et Grundlovsspil. Der var 53 deltagere i konkurrencen. Som tak for deltagelsen fik alle tilsendt en t-shirt med Grønland og Grundloven logo. I 2003 var der ca. 550 besøgende i Landstinget på Kulturnatten. Landstinget vil også fremover deltage aktivt i Kulturnatten.

Lovkvalitetsprojekt

Lovkvalitet har igennem en årrække haft Landstingets særlige bevågenhed, og i 1998 besluttede Landstinget, at der skulle etableres en juridisk funktion i Landstingets Bureau. Denne enhed, som blev etableret det følgende år, fik navnet "Landstingets Lovtekniske Funktion". Funktionen bistår løbende Landstinget med at fremme kvaliteten af den lovgivning, som Landstinget vedtager. Dette sker i et samarbejde med Landsstyrets Lovkontor og med de ansvarlige ressortdirektorer.

Kvaliteten i den lovforberedende proces søges også fremmet ved, at Landstingets udvalg indhenter kopi af afgivne høringssvar og kontrollerer, at alle relevante myndigheder og organisationer m.v. er hørt og er givet en passende frist til at kommentere lovudkastet.

Landstingets Formandskab søger i tilrettelæggelsen af landstingssamlingernes afvikling at sikre et passende tidsrum mellem lovforslags 1, 2. og 3. behandling. Det samme gælder i forhold til beslutningsforslags 1. og 2. behandling. Hensigten er at sikre tilstrækkelig tid til en grundig og kritisk udvalgsbehandling. Samtidig sikres offentligheden (medier, borgere, virksomheder og interesseorganisationer m.v.) mulighed for at kommentere forslaget og gøre deres indflydelse gældende. Dette er ikke blot en væsentlig del af lovgivningsprocessen i et demokrati, men medvirker også til at kunne afdække u hensigtsmæssigheder i et forslag.

Lovforslag og andre forslag, som er optaget på dagsordenen for en landstingssamling tillige med udvalgsbetænkninger og fortryk af Landstingets forhandlinger har siden 2001 været tilgængelige via Hjemmestyrets internetportal Nanoq. Hertil kommer, at Landstingets forhandlinger fortsat i næsten fuld udstrækning radio-transmitteres på grønlandsk og dansk. Også dette er med til at sikre hele landets befolkning mulighed for at gøre sig bekendt med Landstingets behandling af forslag og at øve demokratisk indflydelse herpå.

Landsstyrets Lovkontor har omkring årsskiftet 2002-2003 sendt en ny vejledning vedr. udarbejdelse af love, bekendtgørelser og cirkulærer i høring hos bl.a. Landstingets Lovtekniske Funktion. Vejledningen, som blev udsendt i juni 2004, forventes bl.a. at medføre en

forbedret kvalitet af kommende lovforslag herunder en styrkelse af lovbemærkningernes kvalitet og dermed af Landstingets beslutningsgrundlag.

Bliver Landstingets Ombudsmand opmærksom på mangler ved gældende landstingslove, landstingsforordninger eller administrative bestemmelser, skal ombudsmanden give Landsstyret og Landstingets Lovudvalg meddelelse herom.

Juridisk sprogprojekt

Landstingets Bureau har taget initiativ til at indlede et formelt samarbejde med Oqaasileriffik og Landsstyrets Tolkefunktion omkring udviklingen af en juridisk ordliste- eller ordbogsproduktion med udgangspunkt i de ord og vendinger, der anvendes i lovttekster på både dansk og grønlandsk.

Formålet er at skabe et redskab til anvendelse ved udarbejdelse af lovforslag, der fremlægges til vedtagelse i Landstinget, således at man dermed får en "ensartet juridisk sprogbrug" i al lovgivning, der vedtages i Landstinget.

Arktisk Parlamentarikerkonference i Nuuk september 2004

Den 3.-6. september 2004 vil den 6. arktiske parlamentariske konference blive afholdt i Nuuk. I 2002 indgik Folketingets Præsidium og Landstingets Formandskab en aftale om at afholde værtsskabet for den 6. arktiske parlamentarikerkonference, og at denne skulle afvikles i

Nuuk. Folketingets Administration og Landstingets Bureau vil i samarbejde med "The Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region" stå for forberedelserne i forbindelse med konferencen.

Deltagerne vil være parlamentarikere fra medlemslandene i Arktisk Råd (Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Rusland, Sverige og USA). Endvidere er der inviteret EU-parlamentarikere, permanente deltagere (seks organisationer for oprindelige folk), medlemmer af parlamenter med observationsstatus, regeringsledere og medlemmer af interparlamentariske organisationer. Deltagerantallet forventes at blive på 150 personer.

Hovedtemaerne på konferencen vil være:

- 1) Klimatiske ændringer i Arktis.
- 2) Menneskelig udvikling i Arktis.
- 3) Bæredygtig og økonomisk udvikling i Arktis.
 - a) Eco-tourisme i Arktis.
 - b) Maritim transport i Arktis.

Konferencen vil munde ud i en erklæring, som vil overbringes Arktisk Råd samt de deltagende regeringsrepræsentanter og organisationer.

Nuummut Nuullu Kangerluanut isikkivik Katuaq Kanukokalu ilanngullugit. Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuat saaturngaanniippoq.

Udsigt over Nuuk med Katuaq, Kanukoka og Hjemmestyrets bygninger.

5. Landstingets Bureau

Den politiske ledelse af Landstingets Bureau forstås af Landstingets Formandskab.

Målsætninger for betjening af Landstinget

Landstingets Bureau skal som det grønlandske parlaments administration aktivt medvirke til, at Landstingets arbejde fremmes bedst muligt.

Bureauet skal inden for lovgivningens rammer og de af Formandskabet udstukne retningslinier arbejde for:

Forbedring af betingelserne for det parlamentariske arbejde ved:

- ydelse af rådgivning, støtte, tolkning og oversættelse af høj kvalitet til Landstingets udvalg og medlemmer,
- fremme af samspillet mellem Landsting og Landsstyre til bedre forberedelse af udvalgsarbejdet og til undgåelse af uhensigtsmæssigheder i arbejdsdelingen,
- ydelse af bidrag til den mest hensigtsmæssige udvalgsstruktur og udvalgenes arbejdsformer,
- opbygning af et fagligt videnberedskab til sikring af fortsat kvalitetsudvikling inden for Bureauets arbejdsområde,
- bedst mulig anvendelse af Bureauets ressourcer ved bedre planlægning, beslutningsprocesser og opfølgning på erkendte svagheder.

Højnelse af Landstingets anseelse ved:

- fortsat fokus på forbedring af lovkvaliteten,
- forbedring af reaktionstiden på henvendelser fra organisationer og interessegrupper,
- øget og forbedret formidling af information om Landstingets arbejde og resultater,
- opdatering af referater fra Landstingets samlinger,
- iværksættelse af og deltagelse i projekter, der kan danne model i henseende til integration og anvendelse af grønlandsk som modersmål i to-sprogede sammenhænge.

Udvikling af Bureauet som arbejdsplads ved:

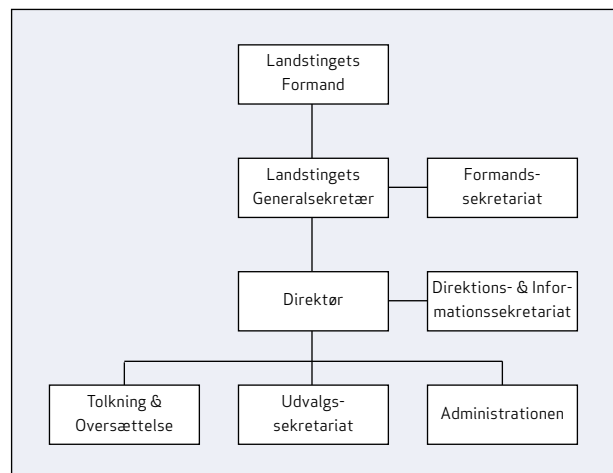
- anvendelse af resultatorienterede ledelsesformer og en aktiv personalepolitik, der kan tiltrække, udvikle og fastholde kompetente og motiverede medarbejdere,
- løbende effektivisering af Bureauets drift, så der kontinuerligt dokumenteres et højt produktivets- og kvalitetsniveau i opgaveløsningen, svarende mindst til ni-

veuet af offentlige udgifter der medgår til driften.

Organisationsplan

Nedenfor vises Landstingets Bureaus organisationsplan af 31. december 2003.

Figur 5-1

Funktioner og opgaver i Landstingets Bureau

Landstingets formand

Formanden er beskæftiget med varetagelsen af Formandskabets opgaver i en fuldtidsstilling. Landstingets Formandskab er ansvarlig for varetagelsen af en lang række opgaver til sikring af hensigtsmæssige arbejdsbetingelser for Landstinget og dets medlemmer samt samspillet mellem Landsting og Landsstyre. Endvidere påhviler det Formandskabet at repræsentere Landstinget udadtil og effektivt formidle information til offentligheden om Landstinget og resultaterne af dets arbejde. På politisk og parlamentarisk niveau betjenes Formandskabet af generalsekretæren.

Landstingets generalsekretær

Landstingets generalsekretær varetager koordination og gennemførelse af Formandskabets initiativer og aktiviteter på det politiske niveau og i relation til parlamentariske repræsentationer.

I forbindelse med Landstingets samlinger forbereder generalsekretæren dagsordenen for hele samlingen og de enkelte mødedage, ligesom denne under Landstingets møder fungerer som sekretær i Landstingssalen.

Endvidere omfatter generalsekretærens bistand til Formandskabet opgaver vedrørende:

- relationen til Landsstyret,
- forholdet til Rigsfællesskabet,
- værtskab ved parlamentariske repræsentationers besøg og repræsentation efter sådanne repræsentationers invitation,
- koordination i forhold til partisekretariater vedrørende Formandskabets initiativer, og
- varetagelse af forhandlinger med faglige organisationer.

Generalsekretæren har det overordnede ledelsesansvar for Landstingets Bureau. Dette ansvar er i vidt omfang delegeret til direktøren for Bureauet for så vidt angår den daglige drift.

Formandssekretariatet

Landstingsformanden har en personlig sekretær, som bl.a. bistår Formanden med tilrettelæggelse og gennemførelse af Formandens rejser og mødeaktivitet. Sekretæren står også for administrationen af Nersornaat.

Direktøren for Landstingets Bureau

Direktøren for Bureauet varetager den daglige ledelse af Bureauets funktioner og personale i henhold til delegering fra generalsekretæren. Direktøren refererer til generalsekretæren og bistår denne med faglige serviceydelser, dels personligt og dels gennem Bureauets fire service-enheder.

Direktøren er budgetansvarlig over for generalsekretæren med hensyn til Bureauets drift. Han initierer, deltag i eller leder Bureauets projekter efter aftale med generalsekretæren. Derudover fungerer direktøren som sekretær for Landstingets Formandskab, som sekretær for Udvalget for Forretningsordenen og Udvalget til Valgs Prøvelse.

Under Landstingets samlinger og forberedelserne hertil arbejder generalsekretæren og direktøren tæt sammen om den bedst mulige afvikling af Landstingets arbejde. Et tilsvarende samarbejde gennemføres året igennem til gennemførelse af Formandskabets opgaver og Bureauets levering af service. Under generalsekretærens fravær fungerer direktøren i dennes sted.

Direktions- og informationssekretariatet

Direktionssekretariatet består af en sekretær, som varetager sekretærfunktionen for Bureauets direktør. Informationssekretariatet består af en referent, som varetager udarbejdelse af referater fra Landstingets møder i salen. IT-udvikling og IT-drift i Landstinget varetages i samarbejde med Grønlands Hjemmestyres IT-afdeling under kontraktadministration fra Sekretariatet.

Tolkefunktionen

Alt det materiale, der produceres i Landstinget og i Landstingets udvalg, skal foreligge på to sprog. Derfor skal alt oversættes enten til grønlandsk eller dansk. Til at klare denne opgave er der i Tolkefunktionen ansat 4 tolke, som skal oversætte alle Landstingets skrivelser såsom mødeindkaldelser, referater, udvalgenes betænkninger, beretninger, rejserapporter mm. på et højt kvalificeret fagligt og juridisk niveau. Desuden simultantolkes alle udvalgsmøder, samråd og deputationer. Endelig indbefatter tolkenes opgaver projektledelse og koordination vedrørende Landstingets Sprogprojekt samt andre projekter efter opdrag.

Udvalgssekretariatet

Udvalgssekretariatet betjener Landstingets udvalg, og sekretariatet består af en række udvalgssekretærer.

Hver udvalgssekretær assisterer et udvalg med at behandle lov- og beslutningsforslag, at arrangere udvalgsrejser og at bistå udvalget til blandt andet gennem spørgsmål til Landsstyret at holde sig ajour med deres arbejdsområde og føre tilsyn med, at Landsstyrets forvaltning holder sig inden for lovens rammer. Udvalgssekretariatet bistår også med at udarbejde medlemmernes private lov- og beslutningsforslag. Udvalgssekretariatet yder ligeledes bistand til Landstingets deltagelse i internationalt samarbejde, særligt til det udvalg, der beskæftiger sig med udenrigs- og sikkerhedspolitik, og til Landstingets delegationer til internationale parlamentariske forsamlinger.

Udvalgssekretariatet varetager endvidere følgende funktioner:

Landstingets Lovtekniske Funktion

Landstingets Lovtekniske Funktion varetager den lovtekniske gennemgang af samtlige forslag til landstingslove og landstingsforordninger. Funktionen forestås af sekretæren for Lovudvalget med behørig assistance fra bureauets juridisk uddannede udvalgssekretærer.

IT og informationsformidling

En udvalgssekretær fungerer som informationsmedarbejder og sammen med en studentermedhjælper sørges for, at information til offentligheden om arbejdet i Landstinget bliver lagt ud på Landstingets hjemmeside.

Nordisk Råd og Vestnordisk Råds Delegationsekretariat

Fire udvalgssekretærer betjener de grønlandske medlemmer af Nordisk Råd og Vestnordisk Råd og varetager de praktiske opgaver i forbindelse med Nordisk Råd og Vestnordisk Råds arrangementer.

Service- og administrationsafdelingen

Service- og administrationsafdelingen i Landstingets Bureau varetager samtlige opgaver med administration og udvikling af Landstingets budget og regnskab, vederlag til landstingsmedlemmer, løn- og personaleadministration mm. Endvidere varetager afdelingen de administrative opgaver i forbindelse med forberedelse og gennemførelse af Landstingets samlinger; bl.a. ved løbende opdatering af dagsordenen efter forlæg fra Bureauets ledelse samt journalisering, kopiering og distribuering af betænkninger og ordførerindlæg. Endelig administrerer afdelingen Landstingets boliganvisning til medlemmer og medarbejdere.

Inatsisartut ataatsimiittarfiata tungaanut isikkivik. Saatungaaniip-poq Nunanut Allanut Pisortaqarfiup, siusinnerusukkut canadamiut aallartitaqarfiannik taaneqartartup, allaffia.

Udsigt mod Landstingssalen, med Udenrigsdirektoratets bygning i forgrunden, tidligere kaldet "det canadiske konsulat".

6. Ansatte i Landstingets Bureau

Ved udgangen af 2003 beskæftiger Landstingets Bureau 27 fuldtidsmedarbejdere. De fordeler sig på følgende funktioner i henhold til organisationsplanen:

Personalestab

Generalsekretær	1
Formandssekretariat	1
Direktør	1
Direktions- og informationssekretariat	3
Tolkning og oversættelse	4
Udvalgssekretariat	11
Administration	6
I alt	27

Personaleomsætning i 2003

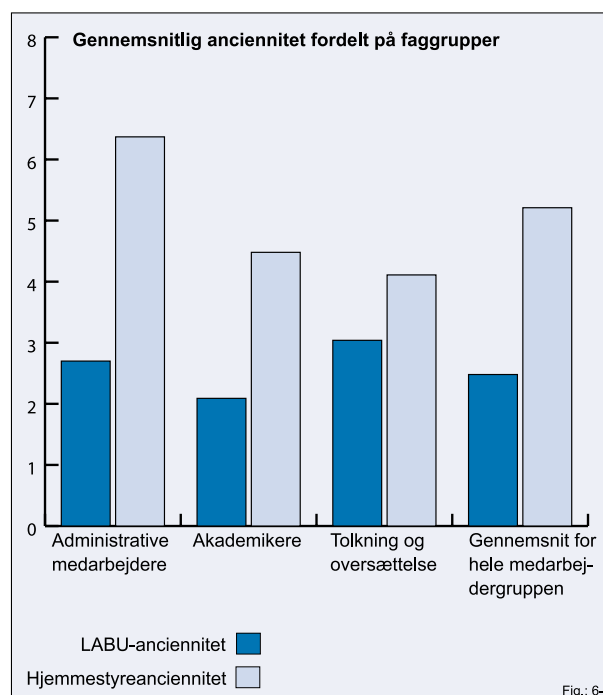
Tiltrådte	5
Fratrådte	5
Ansatte pr. 31/12-03	27

Medarbejderne i Landstingets Bureau havde ved udgangen af 2003 en gennemsnitlig anciennitet på to og et halvt år. En enkelt medarbejder har været med siden Landstingets Bureau blev etableret i januar 1998.

Nogle af medarbejderne er kommet til Landstingets Bureau fra det øvrige Hjemmestyre. Gennemsnitligt har medarbejdere i Landstingets Bureau været i Hjemmestyret i lidt over 5 år.

Figuren nedenfor viser ancienniteten for de ansatte i Landstingets Bureau. Venstre søjle i figuren markerer de ansattes anciennitet i Landstingets Bureau, mens højre søjle viser de ansattes Hjemmestyre-anciennitet. Det fremgår, at de administrative medarbejdere har den største Bureau- og Hjemmestyreanciennitet. Endvidere fremgår det af statistikken, at akademikerne har to års erfaring fra det øvrige Hjemmestyre udover deres to år i Landstingets Bureau.

Figur 6-1.

Grønlands Hjemmestyres fortjenstmedalje "Nersornaat"

Grønlands Hjemmestyres fortjenstmedalje Nersornaat blev indstiftet i forbindelse med Hjemmestyrets 10 års jubilæum i 1989.

Medaljen er Hjemmestyrets fornemmeste anerkendelse, og medaljen kan tildeles såvel borgere i Grønland som danskere og udlændinge for en helt særlig fortjenstfuld indsats for Grønland, hvad enten det drejer sig om samfundstjeneste, erhverv, kunst, videnskab eller andet. Landstingets Formandskab træffer beslutning om tildeling af medaljer. Medaljen tildeles enten som guldmedalje eller som sølvmedalje.

Sølvmedaljer er personlig ejendom for indehaveren og kan ikke gøres til genstand for overdragelse, pantsætning eller retsforfølgning, så længe indehaveren lever. Ved død indgår sølvmedaljer i indehaverens almindelige bo.

Guldmedaljer tilhører Grønlands Hjemmestyre og skal ved død tilbageleveres til ejeren. Medaljen overrækkes modtageren personligt af en repræsentant for Hjemmestyret. Sammen med medaljen udleveres et diplom, der underskrives af Landstingets formand.

Udgifter i forbindelse med selve ceremonien ved overrækkelsen af Nersornaat afholdes af Landstingets Formandskab.

Nicolai Heinrich, Peter Frederik Rosing Ole Magnussen og Jonathan Motzfeldt med Nersornaammik nersornaaserneqareerlutik Hans Egede Illorsuata naatsiivianiittut, ulloq 5. september 2003.

Nicolai Heinrich, Peter Frederik Rosing, Ole Magnussen og Jonathan Motzfeldt i haven ved Hans Egedes Hus den 5. september 2003.

Tabel 3-1

I 2003 blev følgende personer hædret med Nersornaat:

Tildelte Guldmedaljer:

Navn	Dato	Sted
Friis Arne Petersen	17. Februar	København
Ole Samsing	17. Februar	København
H.K.H. Prins Henrik	2. Juni	København

Tildelte Sølvmedaljer:

Navn	Dato	Sted
Oluf Høegh	19. Februar	København
Jens Fynbo	19. Februar	København
Jonathan Sebulonsen	12. April	Narsaq
Jens Adolfsen	15. April	Alluitsup Paa
Ingvar Høegh	16. April	Qaqortoq
Gertrud Rask Karlsen	21. Juni	Maniitsoq
Peter Frederik Rosing	5. September	Nuuk
Ole Magnussen	5. September	Nuuk
Nicolaj Heinrich	5. September	Nuuk
Oluf Kleist (Olaf)	8. September	Qaqortoq
Emil Motzfeldt	8. September	Qaqortoq
Mariane Lund	8. September	Qaqortoq
Isak Trolle	8. September	Qaqortoq
Marius Petersen	8. September	Qaqortoq
Pavia Lange	19. September	Aasiaat
Christian Jeremiassen	20. September	Kangaatsiaq
Uvdloriaq Løvstrøm	2. Oktober	Uummanaq
Johannes Karlsen	8. Oktober	Upernavik
Jonas Jeremiassen	9. Oktober	Sisimiut
Ib Lorentzen	29. December	Illoqqortoormiut

I bilag 1-2 ses tildelingerne af Nersornaat i årene 1989-2002.

8. Økonomi

Landstingets regnskabstal

Udgifter forbundet med det parlamentariske arbejde optages på Finansloven under Landstinget og Landstingets Bureau.

Derudover varetager Landstingets Formandskab det overordnede ansvar for Landstingets Ombudsmands bevillinger og regnskaber.

Endelig forestås administrationen af en række tilskud under Landstingets samlede bevillinger.

Landstingets regnskabstal 2003

Landstingets parlamentariske arbejde

Landstinget	
Vederlag, eftervederlag og pension	13.671.000
Vedligeholdelse og drift af Landstingets tekniske faciliteter	785.000
Vederlag m.m. og tekniske faciliteter i alt	14.456.000

Landstingets Bureau

Lønninger *	14.691.000
Samlinger i 2003	3.776.338
Ægtefællerejser	362.323
Orienteringsrejser	254.965
Formandskabets rejser	579.931
Finansudvalgets rejser	1.151.465
Revisionsudvalgets rejser	233.242
Skatteudvalgets deltagelse i seminar	1.412
Fiskeri- og Landsbrugsudvalgets rejser	187.719
Fredning- og Miljøudvalgets samråd	450
Bolig- og Infrastrukturudvalgets rejser	139.867
Kultur- og Uddannelsesudvalgets rejser	185.560
Familie- og Sundhedsudvalgets rejser	320.513
Lovudvalgets rejser	151.328
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalgs rejser	528.216
Nordisk Råd, delegationsrejser	645.353
Vestnordisk Råd, delegationsrejser	370.895
Erhvervsudvalgets rejser	195.600
Nersornaat, medaljer og overrækkelser	223.786
Officielle gaver	194.859
Officielle besøg og repræsentation	480.246
Til- og fratrædelser, bohaveflytning og rejser	624.937
Vakantindkvarteringer	1.258.480
Feriefrirejser	198.299
Referater af Landstingets møder	1.401.856
Forvaltningsrevision	114.400

Eksterne tolke og vikarbistand	417.374
Serviceaftaler, kopimaskiner og edb	669.329
Drift biler, forsikringer, bygninger	326.025
Kommunikationsudgifter	559.683
Tryksager, papir m.m.	937.473
Inventar og IT anskaffelser	797.817
Kurser, efteruddannelse og medarbejderudvikling	751.792
Landstingets Bureau i alt	32.732.533
Landstingets parlamentariske arbejde ialt	47.188.533

Tilknyttede institutioner og tilskud

Landstingets Ombudsmand	
Lønudgifter	4.816.000
Øvrige udgifter	1.674.000
Landstingets Ombudsmand i alt	6.490.000

Tilskud under Landstingets administration

Tilskud til politisk arbejde	3.100.000
Oppositionens repræsentation	39.000
Landskassens hædersgaver	15.000
Vestnordisk Råd, medlemsbidrag	205.000
Inuit Circumpolar Conference	4.500.000
International Training Centre for Indegenious Peoples (ITCIP)	500.000
Tilskud under Landstingets administration i alt	8.359.000

Landstinget incl. institutioner og tilskud ialt	62.037.533
--	-------------------

* Lønsummen omfatter de faste medarbejdere i Landstingets Bureau samt gennemsnitligt 10 midlertidigt ansatte tolke og service-medarbejdere under Landstingets samlinger.

**ILANNGUSSAQ 1: 1989-miit 2002-mut
kuultiusumik NERSORNAASIISARNERIT.**

**BILAG 1: Uddeling af NERSORNAAT i
guld i perioden 1989 - 2002.**

Kuultiusumik

nersornaaserneqartoq nersornaaserneqarpoq

Modtager af Nersornaat i guld Overrakt

Jonathan Motzfeldt	01/05-1989
Lars Chemnitz	01/05-1989
Dronning Margrethe den II	21/06-1989
Erling Høegh	21/06-1989
Poul Schlüter	21/06-1989
Isi Foighel	08/03-1990
Thue Christiansen	21/06-1991
Lars Emil Johansen	26/09-1991
Bendt Frederiksen	03/10-1991
Mary Simon	24/07-1992
Magnus Larsen	22/11-1992
Eigil Knuth	08/08-1993
Nobuyuki Higuchi	23/08-1995
Prins Takamodo	14/09-1996
Knud Sørensen	27/09-1996
Otto Sandgreen	01/06-1998
Anders Andreassen	21/06-1998
Alibak Steenholdt	29/05-1999
Jørgen Fleischer	21/06-1999
Knud Hertling	30/11-2000
Jens Christian Chemnitz	12/03-2001
Aage Chemnitz	20/06-2001
Motzfeldt Hammeken	21/06-2001
Gunnar Martens	25/06-2001
Holger Balle	02/08-2001
Mr. Mitsudo Urano	09/04-2002
Christian Berthelsen	31/05-2002
Tyge Lehmann	31/05-2002

**ILANNGUSSAQ 2: 1989-miit 2002-mut
sølviusumik NERSORNAASIISARNERIT**

**BILAG 2: Uddeling af NERSORNAAT i
sølv i perioden 1989 - 2002**

Sølviusumik

nersornaaserneqartoq nersornaaserneqarpoq

Modtager af Nersornaat i sølv Overrakt

Annas Olsen	21/06-1989
Christian Lyngø	21/06-1989
Eigil Knuth	21/06-1989
Elisa Maqø	21/06-1989
Elisabeth Johansen	21/06-1989

Hans Holm	21/06-1989	Alibak Steenholdt	27/09-1996
Hansearaq Frederiksen	21/06-1989	Martha Biilmann	27/09-1996
Hendrik Eriksen	21/06-1989	Robert Petersen	16/10-1996
Henning Lund	21/06-1989	Einar Lemche	15/11-1996
Jørgen Peder Hansen	21/06-1989	Emil Abelsen	04/02-1997
Katrine Sivertsen	21/06-1989	Jakob Sivertsen	04/06-1997
Knud Hertling	21/06-1989	Jens Rosing	04/06-1997
Knud Kristiansen	21/06-1989	Josef Tuusi Motzfeldt	04/06-1997
Lars Emil Johansen	21/06-1989	Peter Ostermann	04/06-1997
Moses Olsen	21/06-1989	Svend Erik Danielsen	20/06-1997
Ôdâq Olsen	21/06-1989	Anders Berthelsen	21/06-1997
Ole Ålgård	21/06-1989	Emil Zeeb	21/06-1997
Peter Egede	21/06-1989	Emilie Lennert	21/06-1997
Peter K. S. Heilmann	21/06-1989	Henrik Lund	21/06-1997
Torben Hede Pedersen	21/06-1989	Lazarus Olsen	21/06-1997
Uffe Ellemann-Jensen	21/06-1989	Niels Berthelsen	21/06-1997
Otto Steenholdt	24/06-1989	Poul Bjerre	21/06-1997
Niels Carlo Heilmann	03/07-1989	Orla Sandborg	21/06-1997
Jonas Brønlund	18/08-1989	Nikolaj M. O. S. Jensen	12/07-1997
Kristian Berthelsen	20/04-1990	Helge Schultz-Lorentzen	14/11-1997
Enos Lyberth	01/08-1990	Jørgen Meldgaard	14/11-1997
Jørgen Petersen	10/09-1990	Svend Junge Petersen	01/05-1998
Otto Sandgreen	10/09-1990	Gert Vigh	01/07-1998
Poul Gaarden	27/09-1990	Esaias Broberg	10/07-1998
Lars Vesterbirk	01/10-1990	Niels Borksand	03/09-1998
Agnethe Nielsen	29/11-1990	Guldborg Chemnitz	04/09-1998
Aqissiaq Møller	29/11-1990	H. C. Petersen	04/09-1998
Dolf Lund	29/11-1990	Inge Lyngø	04/12-1998
Eli Møller	29/11-1990	Jakobine Rosing	07/06-1999
Gunnar P. Rosendahl	29/11-1990	Samuel Knudsen	07/06-1999
Hendrik Nielsen	29/11-1990	Karl Knudsen	12/07-1999
Margrethe Jeremiassen	29/11-1990	Ove Filemonsen	25/07-1999
Peter Jensen	29/11-1990	Peter Christensen	04/12-1999
Sofie (Suffiaaraq) Holm	29/11-1990	Peter Petersen	10/12-1999
Hans Kristiansen	04/02-1991	Bent Barlaj	12/12-1999
Jørgen Chemnitz	04/02-1991	Jens Poulsen	13/01-2000
Ove Filemonsen	04/02-1991	Abel Egede	21/03-2000
Vittus Skifte Nielsen	04/02-1991	Ulrik Møller	24/03-2000
Frederik Nielsen	30/04-1991	Gerhardt Petersen	08/04-2000
Henning Brønsted	30/04-1991	Angutearaq Davidsen	27/06-2000
Johan Kleist (Aavaat)	30/04-1991	Kristian Lauritsen	27/06-2000
John Jensen	30/04-1991	Hansepâjuk Gabrielsen	30/11-2000
Villads Villadsen	06/09-1991	Heinz Barüske	01/12-2000
Flemming Hedegaard	12/09-1991	Erik Røde Frederiksen	21/06-2001
Carl Broberg	30/09-1991	Gudrun Chemnitz	21/06-2001
Aqqaluk Lyngø	03/10-1991	Hans Jakob Frederiksen	21/06-2001
Konrad Steenholdt	03/10-1991	Anda Kielsen	23/06-2001
Poul Madsen	19/03-1992	Ove Brandt	25/06-2001
Lars Møller	30/10-1992	Jørgen Kleemann	18/07-2001
Hans Larsen	22/11-1992	Adam Nielsen	21/07-2001
Adam Lyngø	20/04-1993	Angmalortoq Olsen	26/07-2001
Knud Sørensen	13/07-1993	Karl Siegstad	29/08-2001
Finn Lyngø	04/09-1993	Minik Rosing	08/01-2002
Charlotte Hansen	28/09-1993	Daniel Lennert	31/05-2002
Steen Malmquist	11/03-1994	Sofie Petersen	09/06-2002
Anders Andreassen	26/08-1994		
Christian Lyberth	14/09-1994		
Pavia Nielsen	18/11-1994		
Ib Thyregod	24/02-1995		
Peter Augustinus	24/02-1995		
Ole Ramlau-Hansen	03/08-1995		
Kaj Kleist	29/09-1995		
Christian Vibe	10/11-1995		
Marius Nielsen	06/01-1996		